

MUNKA UTÁN ÁT SZOKTAM MENNI A KÁVÉHÁZBA. A PINCÉR, AHOGY meglát, már hozza is az ásványvizet, annyira ismer. Egyszer el is beszélgettem vele, a vejére panaszkodott, aki részegen összetörte az ő kocsiját. Mit szól ehhez, mondta, hogy milyen emberek vannak, én kérem már harminc éve nem ittam egy csepp alkoholt se, egyszerűen nem kívánja a szervezetem, rá se bírok nézni, nem mondom, ha valaki tényleg nem bírja ki nélküle, igyon meg vasárnap ebéd után egy pohárral, én is voltam fiatal. Teljes mértékben igazat adtam neki. Szóval iszogatom a vizet, és a találós kérdésen töröm a fejem, mert mindig fel szoktak adni a kollégáim egy találós kérdést, és akkor a múltkor egyszer csak mit látok.

Ugyanis az ablaknál ültem, mert a megszokott asztalom elfoglalták, és véletlenül kinéztem, és láttam, hogy szemben a fodrászatban éppen megölnék egy nőt. Illetve nem egészen véletlenül, mert először csak a fodrásznőre lettem figyelmes, illetve őt néztem, ahogy úgy az ember elgondolkodik, csak néz, és aztán figyelmese lesz valmire. De egyébként máskor is néha meg szoktam nézni a nőket. Szóval akkor láttam, hogy a fodrásznő egyszer csak megfojtja a vendéget. A szerencsétlen nő előreborult, a haja az arcába hullott, a fodrásznő még fojtogatta, aztán hátracsuklotta a feje, a keze leesett a karfáról, és meghalt. Ezután a fodrásznő kivonszolta a hátsó helyiségbe, majd visszajött, és eltüntette a nyomokat.

Nem is tudtam, hogy van itt fodrászat, de hát nem is jártam még ebben az utcában, az is igaz, Kötél utca, azt tudom, mert a környéken minden utcának igyekeztem megtanulni a nevét. Ez a fodrászat pedig a Kopasz Kenguruhoz van címezve, ahogy aztán szemügyre vettem a cégtáblát, egy kenguru is rá van festve, aminek csak három szál haja van. Elhatároztam, hogy másnap megint ideülök, és megfigyelem, mi történik, és jól is tettem, mert másnap a fodrásznő megint megölt egy nőt. Ez egy öregasszony volt, és árammal ölte meg, hozzáérintett a vállához egy drótot, és az öregasszony rögtön meg is halt. Megint kivonszolta, és eltüntette a nyomokat. Mondanom se kell, harmadnap ugyanez történt, csak ezúttal egy fiatal lány volt az áldozat, és a fodrásznő mérget használt. De ekkor már megsokalltam a dolgot, elhatároztam, hogy közbelek. Meg se ittam a vizemet, csak fizettem, és átmentem a fodrászatba.

Amilyen szórakozott vagyok néha, csak a fodrászat küszöbén jutott eszembe, hogy valami ürügy is kell. Nem tudtam hirtelen mást kitálni, azt mondtam, csókolom borotválást kérek.

Eltévesztette a hászámot, kedves uram, mondta a fodrásznő, ez női fodrászat. Ja bocsánat, mondtam, és rettenetes zavarba jöttem, úgy látszik, nem néztem meg jól a kiírást, csak azt néztem, hogy fodrászat, kissé szórakozott vagyok néha, elnézést, és elindultam kifelé. Már az ajtónál voltam, amikor utánam szólt.

Nem akarja mégis megvizsgálni a nyomokat, kérdezte, mire én mégis visszafordultam. Á, mondtam, szerintem el vannak már azok tüntetve. Körülnéztem.

Itt aztán semmit nem találta, mondta, esetleg ott hátul az irodában. Teljesen mindegy, mondtam, én odaátról láttam mindent.

Honnan tudja azt maga, hogy mindent látott, kérdezte, miért olyan biztos a dolgában, mit képzel magáról, ki maga. Maga megölt három embert, mondtam, és én ezek után a maga helyében nem lennék ilyen pökhendi.

Hármat, kérdezte nevetve, jó legyen, mondta, vigyen magával, nagyon kérem, vigyen magával, vagy legalább menjünk át a kávéházba, megiszunk egy fröccsöt. Nem lehet, mondtam, most jövőnk onnan, kínos lenne visszamenni, különben is már késő van, haza kell mennem.

Hát csak menjen, mondta, menjen csak haza, jócskát. Jó éjszakát, mondtam, de figyelmeztetem, hogy odaátról továbbra is nézni fogok mindent, de aztán végül is nem így tettem, mert miután a következő este nem történt semmi, azután már nem az ablakhoz ültem. Rádadásul a találós kérdésekkel is el voltam maradva, azt is pótolni kellett.

SZIJJ FERENC

Naplótörténetek

EBBEN AZ ÓRIÁSI SZABAD-
IDŐKÖZPONTBAN A MEG-
DÖBBENTŐ DOLGOK egész so-
rozatával találkoztam. Van itt állító-
lag minden, a szaunától a munkás-
balettiskoláig, a hímoztanfolyamtól
a görkoreszolás ökolívásig, a légző-
pincétől a légidiszkoig, én egyiket se
láttam. Leültem az uszodában a me-
dence szélére, lógattam a lábam a
vízbe, de bele nem merészkedtem,
mert nagyon tág volt a fürdőnadrá-
gom, féltem, hogy a vízben rögtön
lecsúszik rólam. Különben is már
csak öt perc volt a zárásig, senki se
fürdött, a vendégek már mind el-
mentek öltözni, vagy éppen készül-
tek elmenni, az úszómesterek pedig
a habot szedték le a vízről.

Először arra lettem figyelmes,
hogy a startkövek vagy két méterre
vannak a medencétől. Jellemző,
hogy ekkor még arra gondoltam,
hogy megkérdezem valamelyik úszó-
mestert, ez miért van így. De aztán
észrevettem, hogy a mennyezetről
hosszú kötelek lógnak le a startkö-
vek elé, azokkal kell a vízbe len-
dülni.

A kettes startkő tövében egy öreg-
ember kuporgott. Megkérdeztem
tőle, hát te mit csinálsz itt. Elbújtam
a szüleim elől, válaszolta suttogva,
alig értettem. Egy darabig még ku-
porgott, aztán hirtelen pánikba
esett, talán valami zajt hallott, be-
fogta az orrát, és beleugrott a vízbe.
Ekkor derült ki, hogy a víz csak
bokáig ér, legalábbis a medencének
ezen a végén, nyilván a másik vége
felé mélyül. Az egyik úszómester
letette a hosszú nyelű szűrőt, és egy
mentőövet dobott be a jajgató öreg-
embernek, csak hogy a mentőöv
fejen találta őt. Az öreg elhallgatott,
és eldőlt. Ebben a pillanatban lépett be
egy idős hölgy, elküldte magát,
Pityu megyünk, megjött a taxi, és
már fordult is ki.

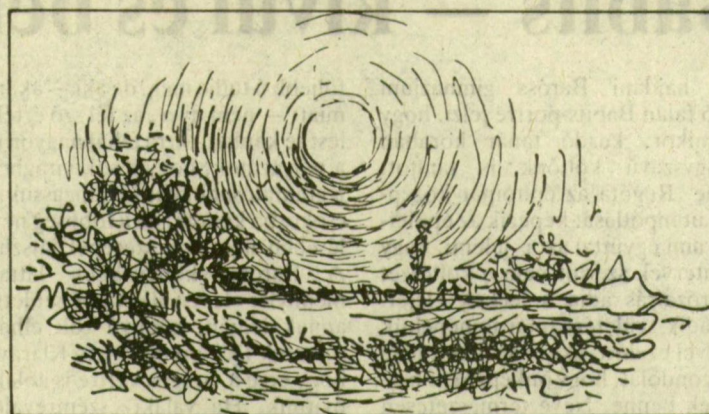
Felcélhelődtem én is, a kölcsön-
ben visszaadtam a labdát, megkér-
tem a kijáratot, de már be volt zárva.
Nem volt mit tenni, visszamentem az
uszodába, és mondtam az úszómes-
tereknek, nem tudok kimenni, be
van zárva az ajtó. Csak vonogatták a
vállukat, bementa többször is a
hangosbemondó, öcskös, hogy zár-
óra, miért nem mentél ki idejében.
Rohantam a kölcsönzőhöz, de már
nem volt ott senki. Elkezdtem bo-
lyongani az óriási épületben, hátha
találok valakit, aki kienged. Nagy
sokára az öregemberrel találkoztam,

csurom víz volt a ruhája, na mi van,
csapdába estünk, viccelődött, de na-
gyon készségesen elvezetett az éjjeli-
őri irodába. Ott felírták az adatai-
mat, kikérdeztek, miért próbáltál itt-
maradni záróra után, mondták, hogy
többször meg ne lássunk itt, mert baj
lesz, és egy mellékkijáraton kienged-
tek.

LETERÍTETTEM A TÖRÖLKÖ-
ZÓT, LEVETKÖZTEM, ÉS MEG-
MÁRTÓZTAM a tóban. A kis szí-
getig nem mertem beúszni, mert az a
néhány fája fenyegető sötétséget te-
remtett rajta. Amikor a vízből végig-
néztem a strandon, még azt hittem,
játék az egész, de ahogy kimásztam,
rájöttem, hogy nem az. Mindenki
veszekedett valakivel, néhány he-
lyen már tettelegességgel fajult a do-
log. A törölközőm szomszédságában
levő házaspár is vitakozott valamin,
aztán amikor le akartam heveredni,
a férfi rámszólt, hogy vigyem arrébb
a koszos törölközőmet. Ugyanis hoz-
záért a sarka a plédjükhöz. Elhúztam
onnan, és szeliden megkérdeztem,
hogy az nem zavarja-e, hogy a gyere-
kei kutyaszarus lábbal tipródnak a
konyharuhán. Éppen ettek, ha jól
láttam, paprikás csirkét, egy befőt-
tesüvegéből. Erre persze elmondott
mindennek, de én nem törődtem
vele tovább, figyeltem a többieket.
A kutyaszar onnan jutott eszembe,
hogy előttem a parton egy fiatal pár
egy kutyát szidott és ütlegett, mert az
nem akarta kihozni a vízből a bele-
dobált fadarabokat.

Néhányan a mozgóárust állták kö-
rül, és először csak a meleg sört és a
magas árakat hánytorgatták fel, az-
tán azt kérték tőle számon, hogy
van-e egyáltalán engedélye itt árulni,
mutassa meg, fel fogják jelenteni. A
mozgóárus tovább akart állni, de
ekkor felborították a kocsiját, és ősz-
sietörték az összes sörös- meg üdít-
süveget. Eközben a házaspár foly-
tatta a vitát, mint kiderült, arról,
hogy melyik mikor csalta meg a má-
sikát. Az igazán idegesítő az a szoká-
suk volt, hogy amint az egyik mon-
dott valamit, a másik gépiesen meg-
kérdezte, mi?, és akkor amaz megis-
mételte a mondatot.

A homokozóban két kisfiú vesze-
kedett egy játékvödörön. A veszeke-
dés azzal végződött, hogy a nagyobb-
bik hozzávágta a vödört a kisebbik
fejéhez, nesze, edd meg, mire az
sírva elrohant. Sejtettem, hogy en-
nek következményei lesznek, és va-
lóban, a nagyobbik fiút nemsokára
jól felpofozták a másiknak az apja,
amit a felpofozott fiú apja úgy torolt
meg, hogy egy játékvödör sáros víze-
lzel leöntötte az ellenséges család
plédjét. Ezután a két apa összevere-
kedett.

HORVÁTH ZOLTÁN RAJZA

BAKA ISTVÁN

Tépéscsinálók

*Asszonyok ülnek a sötét szobában
holdféhéreben alkonybarna gyászban
és ujjak sürgögnék boldogan
kosaraikba gyűlik kavarogva
mint rétekre a hó a tépés fodra
míg künn a síkon újul a roham
a bokrok bordái szél kardlapozza
és vadnyúl lóporfüstpamacsja pukkan
nap vérzik el golyósebzte vadkan
rohan a tél a csontporhó rohan*

*Asszonyok ülnek a sötét szobában
tépik a gyolcsot gyűlik a kosárban
és kavarogva gyűlnék a sebek
kevés a kötszer még több lepedőt
huzatot inget szaggatnak a nők
vér itat át ingvállféhére eget
kevés a hófűvés a föld sebére
fröcsköl a vér föl lsten ősz ölébe
a vőlegények vére dől zubog
kelengyét tépnek a menyasszonyok*

*Asszonyok ülnek a sötét szobában
ujjak sürgögnék hóvihár zajában
s míg künn az alkonyvérrel itatott
hófűvés vászna bomlik kavarog
s a napkorong a lött seb ontja vérét
a gyolcs suhogva gyűlik a kosárban
szaggatják alkonybarna asszonyok
ki a fiát sirajta ki a férjét
lány tépi el a nászágylépedőjét
most arra is a férfitörő csorog*

*Asszonyok ülnek a sötét szobában
holthóféhéren éjfekete gyászban
csak ujjak sürgögnék boldogan
kosaraikba gyűlik kavarogva
mint rétekre a hó a tépés fodra
míg künn a síkon újul a roham
a bokrok bordái szél kardlapozza
és fölfröccsen az lsten ősz ölébe
a férfiak a föld fekete vére
s rohan a tél a csontporhó rohan*

A hegyekben (II.)

kényszerül matematikai pontosságra. Az önkivület („mintegy”) az esetlegességhez kell, a matematika a kiszámítottsághoz... Így van ez, Márka.

— Nekem ez a cím akkor sem tetszik! — É. M. kislányosan, dúcraan toppantott.

— Ézen segíthetünk... — Törölörongy elő, egy pillanat, s a cím helyén csak homályos folt marad... Töröltem hát buzgalommal, a cím odalett, megleb-
ben a rajzlap, a két légörvény forogni kezd, egy-
másnak feszülnek, az egyiket kifordítja, beszívja a
másik, koromszemcsék szana-szerte, elvlik a kép
a lapról, forog, tölcserre lesz a papír is, huss, ki a
nyitott ablakon, fel az égbe, az ég fölé...

Meredten bámultam az elzúgó örvény, a valóvá
vált ábra után, — A cím... — dadogtam —
nagyon, nagyon jó volt a cím!

— A huzat volt! Az vitte ki — szólta Éva Mari
kócosan...

„A kiszámítottság” — mondtam magamban, „az
tartotta, s nem más, egyensúlyban a két erőt...”

...Rég volt mindez, rendkívül régi; most tavasz
van, havas május, itt ülök e hegyi házban, vihar
után, mely elfújta önmagát.

2. A rajzról („Egyenlő erők”) jut eszembe:
nem vagyok művész. Elsősorban nem
vagyok grafikus, az okokat lásd fenn.
Másodsorban pedig, és főleg, nem vagyok se író, se
költő, se faszbóráz, s templomfestő... Ez fontos.
Elegem van azokból a regényekből, melyek olva-
sása során kiderül, hogy a hős szintén regényíró
(novella esetében novellista), s úton-útfélen sejt-
hető: a szerző önmagáról ír, az alany megjelölése
nélkül, E/3-ban, szemforgató stílusban... Amely szö-
veg így kezdődik: „Amikor kilépett a nyirkos,
latyakos téli utcára...” — az ilyet eleve el sem
olvasom.

Pedig most igazán lenne rá időm; míg a havat el
sem hordják a bekötőútról, el vagyunk a külvilá-
gól vágva. De hát a menedékház nem a bölcskar,
nem is egyéb stúdium; ötvenhat kilométernyire
található a legközelebbi könyvtár, a b.-i műv. ház
bibliothékája. (— Szórakozásban persze nincs

hiány. A hóvihár harmadik napján, éjfélutján
kavarászás hallatszott az ajtón, „ki az?”, ültem föl
megrettenve az ágyon, „én vagyok, picim”, felelte
a hang... Kiderült: a gondnoknő az, plusz egy üveg
borovicska, szaga, mint a Fa-szappané.

— Hallom, nem alszol, picim — mondta a gond-
noknő; kora kb. 35, ami nem baj, de: szájszögleté-
ben azzal a két pattanással szakasztott olyan, mint
Az emberi test című vaskos (kettős) kötet „A
gonorrhoea” föliratú, 13. sz. ábrája. — A borovics-
kát hamar megittuk, aztán nagy erővel horkolni
kezdtünk.

A cím... Már megint, mindég ezek a
címek.

3. Még a havazás előtt elhatároztam:
fölkeresem és „megtekintem” a szénégetőket. A
szénégetők erre felé tényleg szénégetéssből élnek,
nem a turistákból, így aztán jól benn vannak az
őserdőben, mindenféle úttól távol.

...Mentem, mentem követve a piros, majd a
sárga jelzést, illetve az orromat, aztán... „Hol a
lótuszban vagyok?” — kérdeztem riadtan magam-
tól, az erdő elmélyült és sötét lett, jelzés sehol,
szénégetők sehol, én magam pedig — főként —
szintén sehol... — Valahol, az irdatlan magasság-
ban föltámadt a szél. Megszólalt a fák teteje (ekkor
tényleg némaság volt), a közepe (nyögött, feljaj-
dult az erdő), az alja is: zúg már, üvölt, búg az
erdő... Tényleg nem tudom, hogy találtam vissza a
házhoz, már a csukott ablak mögül nézem a vihart
(keretben látom hát, mint egy képet): hóval vegyes
korom hull az égből, „mégis itt vannak valahol a
szénégetők...”, majd pedig: „hiszen ez... ez ...”
Dől, szakad a korom az égből, két gigászi féltől-
csérre összeáll, „Egyenlő erők”, suttogtam; egy-
másnak tapadt szájál áll (forog) a két légörvény a
keretek közt, táj fölött, „nem, nem jó ez a cím”, az
egyik tölcser megroppan, behorpad, egy szippan-
tás: volt-nincs, beolvad a nagyobbikba, keresztül-
halad az erdőn, kitépett fenyősor jelzi az útját, s
aztán...

A tornádó szép csendesen szétterült, elhalt.
A szél elállt. Libeggett, szállt a korom minden-
felé. Reggelre fölváltotta a hóesés.

DÉVAI CSABA